

ریشه یابی نیاز انسان به دعا/ روایت جالب امام صادق(ع) درباره حضرت داود (ع)

پیامبران و ائمه اطهار (ع) پیوسته دست دعا و نیاز به سوي "الله" بلند می کردند و دائم در قیام و سجود و در حال نیایش و اظهار ذلت بودند...

پیامبران و ائمه اطهار (ع) پیوسته دست دعا و نیاز به سوي "الله" بلند می کردند و دائم در قیام و سجود و در حال نیایش و اظهار ذلت بودند و به همین دلیل به درجات عالی رسیدند. به گزارش خبرگزاری مهر، "دعا" به معنی ندا، استدعا و استغاثه است، چنانکه در کتب لغت هم این معانی مورد اشاره است. در قرآن مجید هم در آیه 3 سوره مریم به حالات حضرت زکریا (ع) اشاره دارد و می فرماید "پروردگار خود را به طور آهسته ندا کرد" که همان دعا به درگاه خداوند متعال است.

همچنین در خداوند حالات رزمندگان جنگ بدر را بیان می کند و در آیه 9 سوره انفال می فرماید " (به یاد آرید) هنگامی که استغاثه و زاری به پروردگار خود می کردید، پس دعای شما را اجابت کرد که من سپاهی منظم از هزار فرشته به مدد شما می فرستم".

چون بشر از هر نظر ناتوان محض، بیچاره، ضعیف و نادان بوده و از طرفی در محیطی زندگی می کند که محل حوادث و هدف بلاها و عوارض جسمی و روحی است و با توجه به اینکه آرزوی او ترقی و تکامل و رسیدن به کمالات دنیوی و اخروی است و بالاترین هدفش آن است که به درجه اعلائی از انسانیت و عبودیت برسد چاره ای ندارد جز آنکه به ذیل عنایت خدایی چنگ زند که از هر نظر قادر و غنی و عالم و محیط بر همه چیز و غالب بر هر چیز و مسلط بر هر چیزی است.

بدون شک کسانی که عقیده دارند باید فقط کار کرد نه دعا، باید فقط جنگید نه دعا، باید سرمایه تهیه کرد نه دعا، باید درس خواند و زحمت کشید نه دعا در اشتباه هستند، همان طور که افرادی که می گویند باید فقط دعا کرد تلاش به درد نمی خورد، قیام فایده ندارد، جنگ و رزم چیزی عاید ما نمی کند، عالم شدن با درس و زحمت نیست، تحصیل ثروت با کسب و تجارت نمی باشد و خلاصه رسیدن به کمالات با رنج و تلاش نیست در اشتباه فاحش هستند.

بر اساس قرآن، روایات و عقل راه صحیح هیچ کدام از دو راه بالا نیست، بلکه راه سومی است و آن این است که در هر کاری و در رسیدن به هر هدفی و به هر کمالی، هم سعی و کوشش لازم است و هم دعا، در پیشرفت و پیروزی بر دشمن هم تهیه قوا و ترتیب قشون و تجهیز نیرو لازم است و هم دعا، در درس هم زحمت و رنج فراوان لازم است و هم دعا و در تحصیل ثروت و به دست آوردن مال هم تلاش لازم است و هم دعا؛ زیرا با تجربه ثابت شده که هر دوی آنها چون دو بال پرنده است که از یکی، به تنهایی کاری ساخته نمی شود.

مثلا در باب جنگ و جهاد بر اساس آیه 10 سوره قمر پیامبر (ص) در جنگ خدای خود را خواند که پروردگارا! من مغلوب گشته ام پس از دشمن انتقام مرا بگیر. یا مثلا در باب علم آموزی، این مضمون روایت شده که "ز گهواره تا گور دانش بجوی".

در خصوص تحصیل ثروت روایات بسیاری وارد شده است به طوری که از امام صادق(ع) روایت شده که خداوند به داوود (ع) وحی کرد که تو خوب بنده ای هستی، اگر از بیت المال نمی خوردي و با دست خود چیزی انجام می دادی. حضرت فرمود داوود(ع) گریان شد خداوند به آهن وحی نمود که برای بنده ام داوود نرم شو! خداوند آهن را برایش نرم کرد و هر روز يك زره می ساخت و به هزار درهم می فروخت سیصدو شصت زره ساخت و آن را به سیصدو شصت درهم فروخت و از بیت المال مستغنی شد.

روایاتی در نکوهش کسانی که ترك تجارت می نمایند وارد شده، ولی از طرفی دعاهاي بسیاری هم با این مضمون وارد شده است؛ خدایا! روزی مرا زیاد گردان، وسعت رزق به من مرحمت فرما. در تعقیبات نمازها در ماه مبارك رمضان می خوانیم "عمرم را طولانی و روزیم را فراخ گردانی" و بر این قیاس است حکم در غیر این موارد نیز که در عین آنکه سعی و تلاش لازم است، دعا هم باید باشد.

خوشبختانه دعا یکی از موضوعاتی است که در قرآن فراوان یاد شده و اگر کسی بررسی کامل کند این مطلب را مشاهده می کند که پیامبران الهی و اولیای خدا و مومنین، در تمام مواقع مخصوصا در مشکلات به خدا پناه می بردند و دست حاجت و نیاز به درگاه حضرت احدیت دراز نموده و خدا را خوانده اند که از باب نمونه به چند آیه از آن می پردازیم.

- حضرت زکریا(ع) بر اساس آیه 89 سوره انبیا برای اینکه مقطوع النسل نماند از خدا می خواهد خدایا مرا تنها مگذار و حال اینکه تو بهترین و ارثانی. - حضرت سلیمان (ع) در اساس آیه 35 سوره ص می گوید؛ خدایا به من سلطنتی ده که پس از من برای کسی سزاوار

نباشد.

- حضرت نوح(ع) بر اساس آیه 26 سوره نوح عرضه می دارد؛ پروردگارا! احدي را از كفار بر روي زمين باقي مگذار.
- حضرت یونس(ع) در آن تاریکی ها در شکم ماهی، حضرت یعقوب (ع) بعد از گرفتاری هایش به بلاهای فراوان، حضرت ابراهیم (ع) و حضرت موسی (ع) و سایر انبیا که در تمام مواقع به سوي خدا نالیدند و واژه های "ربنا" و "رب" در قرآن، روشنگر استغاثه های روشنگران افکار است.

از حضرت رضا(ع) روایت شده که فرمود بر شما باد به سلاح انبیا، گفته شد سلاح انبیا چیست؟ فرمود دعا. " از این قبیل روایان خیلی وجود دارد. درباره حضرت علی گفته شده "کان امیرالمومنین رجل دعاء" حضرت مردی بسیار دعا کننده بود و درباره حضرت ابراهیم(ع) تعبیر شده "انّ اواه" یعنی، او بسیار دعا کننده است.